UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum exemptione ab ordinaria iurisdictione

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

3. Exemptus an ob contumaciam possit ab Ordinario puniri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61886

Visual Library

neficium, quod ipſi alioqui non competeret, limita ut nu. 3.
4. Jus hypothecæ eſt individuum, licet res hypothecata ſint dividua.
5. Quid de continentia cauſſæ.
6. Continentia cauſſæ non debet dividi.

ANthonius Capycius deciſum refert, actionem hypotecariam eſſe dividuam, & 1
proinde non poſſe eum qui exemptus non eſt, cauſſam coram proprio ſuo
Ordinario ipſi motam ad judicem exempti ſui compoſſeſſoris revocare. *Capycius*
deciſ.173. Feli.in cap.1.verſ.vel dices, in fin.de præſcript. Angel.l.ſi commune ff.de Cler.
conjug.Roman. Conſil.195.in fin.ſpeculator de Cler.conjugato verſ.quid ſi Clericus.
Neque refert, quod ratione adjuncti ſive ſocii quis conſequitur beneficium, quod 2
alioqui non competeret. *l.qui cauſſam ff.quemadmodum ſervitus amitt.l.illo ſi corpus §.*
ſi fundus.ff.ſi ſervitus vendicetur, l.1.& 2.C.ſi unus ex pluribus, cap.pen.de conceſſ præb.
Barth.l.ſolent.ff.de alim.& cibar.leg.l.fin.col.3.ff.de colleg.illicitis l.præcipimus §.eo ubi
Apoſt C.de appell.late Feli.dicto cap.1.qua de re alibi ſcriptum eſt ſupra l.1.q.26. Quia 3
auctoritates illæ in Antynomiam adductæ intelligendæ ſunt de duobus conjunctis
in uno jure, quod eſt individuum: ſecus verò ſi ſit dividuum: eo enim caſu Privile-
gium uni adjuncto competens, ad alium non extenditur, *l.ſi qui ſeparatim.§.fin.ff.de*
appell.l.1.C.ſi in una eademque cauſſa.
Utproinde abſurdum non ſit, ſi hypothecaria ad inſtar ſententiæ quæ dividua
continet capitula, diviſo ſeparatoque jure cenſeatur, *l.etiam §.1.ff.de minoribus l.non*
idcirco, ff.de judiciis. Rom.d.Conſil.195.in fin. Capyc.d. deciſ.173. Afflict.d.deciſ.215. Ro-
manus l.ſtipulat.n.16.ff.de verb.obligat. ubi latè diſputat. de ſimplicium mixturis.
Quod tamen limitandum mihi videtur, niſi agendum eſſet adverſus eos, qui bona
hypothecata pro individo poſſident, *Afflict.deciſ.213.nu 4.* Jus enim hypothecæ eſt 4
individuum, licet res hypothecatæ ſint individuæ. *Afflict.d.nu.4.*
Sed an ob continentiam cauſſæ, utpote cum alter ad alterius cognitionem con-
fert ejuſmodi judicium competens contra exemptos, & non exemptos, poſſet per 5
non exemptum ad judicem Exemptorum revocari? neutiquam *Feli.cap.fin.de Judi-*
ciis: Continentia enim cauſſæ dividi non poteſt ob fori diverſitatem, quod eſt inter
exemptos & non exemptos. *Menoch.de arbit.jud.caſu 371.late Mindanus de continen-* 6
tia cauſſæ tit.3.art.4. Capyc.deciſ.122.nu.5.

QUÆSTIO III.

Exempti an ob contumaciam poſſint ab ordinario puniri.

SUMMARIUM.

1. Exemptus ſi non compareat coram Ordinario, pœnam contumaciæ non incurrit.
2. Exempti reſpectu ordinariorum, habentur pro extraneis.
3. Exempti etiamſi non ſubſint jure communi Ordinariis, illorum tamen juriſdictionem impunè contemnere non poſſunt, diſtingue ut nu.4.

 5. Ex-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

*5. Exemptus exemptione non notoria, ex-
Communicari non poteſt.*

*6. Contumacia non exemptorum adeò ob-
eſt, ut ſi illa eveneat in actu viſitationis,
poſſint excommunicari non ſervato juris
ordine. Quod limita ut ibi n.7.*

1 PRo negativa, militat quod Ordinarius ſit inhabilis & in capax juriſdictionis in
exemptos, qui ideo ſi non compareant, pœnam cuntumaciæ ad inſtar Clerici co-
ram Laico non comparentis non incurrunt, *l. contumacia, §. contumaces ff. de re jud.*
Bald. l. generaliter C. de Epiſ. & Cler. Thom. Gramm. deciſ. 61. n. 6. & 16. & ita ob ana-
logiam fori clericalis, & laicalis ad hanc exemptorum materiam ratiocinari poſſe ſu-
pra oſtendimus *lib. 1. quæſt. 45.*

2 Deinde, Exempti reſpectu ordinariorum cenſentur jure extraneorum. *d. qu. 45.*
Proindè, ſicuti Juriſdictio exerceri nequit in extraneos, ſeu non ſubditos, ita neque
in exemptos, *c. per Venerabilem, qui filii ſint legitimi. Feli. c. quæ in Eccl. verſ. Tertia de-*
clar. de conſt. glo. cap. dudum de reb. non alien. in 6. Thom. Gram. d. deciſ. 61. n. 7. qui ſi non
compareant, contumaciæ pœnam non incurrent. *Bald. d. l. generaliter Tho. Gram. d.*
deciſ. 61. n. 16. d. l. contumacia, §. contumaces ff. de re Jud. Rectè enim Hermogenes in d.
§. contumaces, contumaces, inquit, non videntur niſi qui cum obediri deberent, non
obſequuntur, id eſt, qui ad Juriſdictionem ejus cui negant obſequi, pertinent.

3 At verò, pro affirmativa ſtat ratio: exemptos cenſeri quidem non eſſe de Diœceſi,
ſed in Diœceſi exiſtere, qui proinde Juriſdictionem ordinariam per totam Diœceſim
diffuſam ita contemnere impunè non poſſunt, *Caſtrenſ. l. ſi quis ex aliena in fin. ff. de*
4 *judiciis.* Itaque diſtinctione videtur quæſtio hæc decidenda: An exemptio ſit notoria,
aut non notoria: ut ſi Notoria ſit, contumaciæ pœna evitetur: ſi vero notoria non ſit,
non evitetur. *Caſtr. d. l. cõtumacia. §. cõtumaces n. 4. & d. l. ſi quis ex aliena in fi. Innoc. c. 2.*
d. dilat. & Caſtr. l. 2. ff. ſi quis in Jus vocatus, & ita Thom. Sanchez *de Matrim. l. 7. diſp.*
5 *35. n. 23.* cenſet Exemptum exemptione non notoria excommunicatione teneri, eam-
que vim ſuam non amittere, ſi poſtea exemptus compareat, Privilegium allegaturus
per c. ſuborta de ſent. & re jud. quod reſtringit, niſi exempti privilegium habeant ne
poſſet excommunicari cum clauſula irritanti, id quod plurimum Juriſconſultorum
claſſicorum autoritatibus confirmat Sanchez. *d. n. 23.* Jo. Andr. *c. ſcientis n. 7. de Reg.*
Jur. ubi Fran. n. 4. Jo. Andr. Franc. Anchar. Domin. *cap. 1. de conceſſ. præb. in 6.* Soc. in
cap. *mulier n. 34. de ſent. excommun.* Silveſter *verb. exemptio q. 8.* & Fumus *in Aurea*
Armilla verb. exemptio n. 2. Super qua materia ſi curæ prætium ſit, videri poterunt ea
quæ prolixius alio in loco ſcripſimus *l. 2. qu. 6. nu. 30.*

6 Illud interim non omittendum, contumaciam adeò obeſſe non exemptis, ut ſi
in actu viſitationis viſitati reſiſtant, allegantes exemptionem à viſitatione, poterit
Epiſcopus illos de facto excommunicare, nullo Juris ordine ſervato, nec exemp-
tionem, aut probationem oblatam recipere, aut appellationem admittere tenetur:
cum non ut judex, ſed ut pars pro ſuo Jure conſervando procedat, defendendo ſe
gladio ſpirituali, *juxta cap. dilecto de ſent. excom. in 6.* ex quo fit, ut ne quidem oblata,
proba-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

probatio juſtificet appellationem alias ſi ut judex procederet, exceptionis legitimæ
oppoſitæ oblata probatio appellationem juſtificaret, *cap. interpoſita de appell. cap. in-*
ter Canonicos. de electio, ſi verò illi ſint in poſſeſſione, quod non viſitentur, non po-
terit eos ſic excommunicare. *Innoc. in c. venerab. de Cenſ. ibi Ant. de But. Marian. So-*
cin. de viſitat. l. 3. qu. 14. Fel. in c. ſacro. de ſent. excom. Ant. Genuen. in Praxi Neapolitana
c. 18. pag. 92.

QUÆSTIO IV.

Sententia ab ordinario in favorem Exempti lata, an ſubſiſtat?

SUMMARIUM.

1. *Nemo qui condemnare non poteſt, abſolvere poteſt.*
2. *Quod in favorem alicujus introductum eſt, in ejus odium retorqueri non poteſt.*
3. *Sententia Judicis Laici abſolutoria in favorem Laici lata, eſt nulla.*
4. *Sententia Ordinarii abſolutoria ab excommunicatione in exemptum lata non ſubſiſtit.*

NOn deeſt ratio ſtans à parte negativa ratiocinando à Juris regula, nemo qui
condemnare non poteſt, abſolvere poteſt, *l. nemo qui condemnare ff. de Reg. Juris.*
quam fusè poſt Decium & alios enucleat Navarrus *cap. verb. de pœnitent. diſt. 1. fol. 405*
Verius tamen eſt ſententiam Ordinarii in favorem exempti latam vires ſortiri:
alioquin enim privilegium in favorem conceſſum in odium & læſionem redundaret
quod jus non admittit, uti in ipſiſſima hac quæſtione poſt Decium. *in d. l. nemo n. 2.*
reſolvit Bal. 1. *in l. quoties C. ubi Senatores vel Clariſſimi.* Frederic. de ſenis *Conſ. 90.* non
autem obſtat antinomia d. l. nemo qui condemnare. Iſtius enim legis theoria proce-
dit in eo, qui Juriſdictionis defectu condemnare non poteſt. ſecus vero ſi ob privi-
legium perſonæ conceſſum condemnare non poſſit. Nam tunc abſolvere poterit.
Decius d. l. condemnare n. 2. & ita quadripartitæ illæ regulæ de quibus Navarrus loco 2
jam laudato, limitandæ ſunt, Qui condemnare poteſt, abſolvere etiam poteſt, Qui
condemnare non poteſt, abſolvere non poteſt, Qui abſolvere non poteſt non poteſt
condemnare, confirmaturque hæc concluſio de iis quæ de Indulgentiis alio in loco
lib. 4. quæſt. 58.

Similiter non obſtat, quod ſententia Judicis Laici abſolutoria in favorem Clerici
lata, ſit nulla. *A poſt ad Barth. Conſ. 225. in verſ. Clericus in fin. lib. 1. Card. Tuſchus Com.*
Concluſ. tom. 2. Concluſ. 385. Incip. Clerici non ſubſunt Principibus n. 30. uti non obſtat,
quod ſententia Ordinarii abſolutoria ab excommunicatione in Exemptum lata non
ſubſiſtat. *Abb cap. cum tempore n. 2. verſ. Item Intereſt de Arbit.* quia Rom. Pontificis
intereſt, qui eſt ſuperioris immediatus, ut ſubditus ſuus non judicetur ab alio, nec
etiam abſolvatur, de Arbitris.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN